

Valtion taideteostoimikunta

Palkintolautakunta

Yleinen taidekilpailu ulkoteoksesta Kilpisjärven tullitoimipaikalle 2019

Aika: Ma 27.5.2019 klo 10:15 – 16:30

Paikka: Nh Monitoimi A, 1 krs., Senaatti-kiinteistöt, Lintulahdenkatu 5 A, 00530 Helsinki

Läsnä: Valtion taideteostoimikunta

Jari Auer, puheenjohtaja

Riikka Latva-Somppi

Siukku Nurminen

Paavo Paunu

Tuomo Rainio

Nora Tapper

Henri Terho

Annu Vertanen

Eija Aarnio, sihteeri

Asiantuntijoina (osallistuminen kokoukseen klo 14 lähtien):

Milja Guttorm, läänintaiteilija (Taiteen edistämiskeskus)

Eira Järviluoma, ympäristövastaava (Lapin ELY-keskus)

Marjut Muotkajärvi, Kilpisjärven tullitoimipaikan päällikkö (Tulli)

Pirkko Paavola-Häggbloom, materiaalihohtaja (Tulli)

Seppo Parantala, projektipäällikkö (Ramboll Finland Oy)

Heikki Rötkönen, kiinteistöpäällikkö (Senaatti-kiinteistöt)

Raili Välikauppi, asiakaspäällikkö (Senaatti-kiinteistöt)

1. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Kilpailusääntöjen ja kilpailuohjelman tarkastaminen

Luettiin kilpailusäännöt ja kilpailuohjelma.

Todettiin, että kilpailu oli yleinen, kaikille avoin taidekilpailu, jonka valtion taideteostoimikunta järjesti yhteistyössä Lapin ELY-keskuksen, Tullin ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Palkintolautakuntana toimi valtion taideteostoimikunta.

Kilpailuasiakirjat olivat ladattavissa pe 1.2.2019 alkaen valtion taideteostoimikunnan verkkosivuilta ja kilpailu päättyi pe 26.4.2019. Kilpailukielet olivat suomi, ruotsi, pohjoissaame, inarinsaame ja koltansaame.

3. Ehdotusten kirjaaminen

Kirjattiin määräaikaan mennessä saapuneiksi 83 kilpailuehdotusta seuraavilta nimimerkeiltä. ks. liite 1.

4. Kilpailuehtojen täyttäminen ja mahdollinen hylkääminen

Todettiin, että 79 ehdotusta täyttivät kilpailuohjelmassa asetetut vaatimukset. Kilpailuehdotukset 002; 075; 082 ja 083 eivät täyttäneet kilpailuohjelman asettamia vaatimuksia tai ne oli ladattu kilpailun päättymisen jälkeen. 8 pienoismallia oli jätetty kilpailuun, joista yksi jouduttiin hylkäämään, koska muu kilpailuehdotuksen aineisto oli jätetty vasta kilpailun päättymisen jälkeen.

5. Yleisarvostelu

Taidekilpailun tarkoituksena oli hakea ideoita taideteoksesta Kilpisjärven tullitoimipaikalle. Arvostelussa kiinnitettiin huomiota ehdotusten taiteelliseen tasoon ja ajanmukaisuuteen sekä toteutus- ja kehityskelpoisuuteen.

Teoksen tulee olla paikkasidonnainen, pysyväisluonteinen julkinen taideteos, joka luo paikalle omaa identiteettiä ja lisää viihtyisyyttä. Se voi olla vaivattomasti ylläpidettävä ja puhdistettava sekä elinkaarikustannuksiltaan kohtuullinen. Luonnoksia arvioitiin myös teosmateriaalien ympäristövaikutusten ja kestävän kehityksen näkökulmasta.

Teoksessa käytettävien materiaalien ja teknisten ratkaisujen tulee olla turvallisia eikä saa häiritä tullitoimipaikan toimintaa millään tavoin. Teos ei saa sisältää teräviä osia, jotka voivat vaarantaa henkilö-, eläin- tai liikenneturvallisuutta. Teoksen tuli ottaa huomioon myös eri vuodenaajat ja vaihtelevat sääolosuhteet. Teos ei myöskään saanut vaikeuttaa valvontakameroiden eikä tullitoimipaikan sisältä näkyvyyttä eri suuntiin.

Palkintolautakunta totesi, että kilpailu oli hyvätasoinen. Monissa ehdotuksissa oli onnistuttu löytämään yhteys saamelaisuuteen tai pohjoiseen luontoon ja ympäristöön. Teosehdotuksissa oli käytetty monipuolisesti eri materiaaleja ja muotoja.

Kilpailijoilla oli oikeus pyytää kilpailuja koskevia selvityksiä ja lisätietoja. Tarkentavia kysymyksiä tuli annetun materiaalin mittakaavasta ja teossijoituspaikoista.

6. Voittajista päättäminen ja yläluokan arvioinnit

Teosehdotuksista valittiin yläluokkaan seuraavat 6 kilpailuehdotusta, joista merkittiin seuraavat arvioinnit:

003 Taivaanrannan maalari

Teoksen peilipinnat heijastavat ympäröivää maisemaa, taivaan värejä ja ilmiöitä. Taiteilija tuo ehdotuksensa kauniisti esiin. Teoksen sijoittelu kilpailualueelle on kekseliäs ja mahdollistaa teoksen kommunikoinnin ympäristönsä kanssa. Metallilevyt on asennettu kilpailuohjelman vastaisesti valopylväisiin.

016 Ylösalasalasylös

Teos koostuu kahdesta maantiesuojakaiteesta valmistetusta aaltoilevasta muodosta, jotka on nostettu pylväiden varaan. Hauska ehdotus, jossa on oivaltava materiaalivalinta ja keveä muoto. Kaide on tuttu elementti, jota on käsitelty luovasti. Rajaamisen teemaa on käsitelty oivaltavasti. Teos toimii hyvin eri vuodenaikoina.

025 Mallan kihlat – Mallá gihlit

Veistoksen muotokieli perustuu perinteiseen saamelaiskoruun, riskuun. Kevyen, liikettä hyödyntävän teoksen muoto on kiinnostava. Teema tuo kauniisti esille Mallan ja Saanan tarinan, mikä sitoo teoksen hienosti sijoituspaikkaansa.

028 Yhteys

Teosehdotus koostuu ihmisen hermoratoja kuvaavasta teräsveistoksesta. Se toteuttaa hauskan ajatuksen puumaisesta ihmishahmosta. Luonnon orgaaninen muoto rinnastuu ihmisen rakenteeseen. Teoksen muodossa on liikkeen dynaamisuutta.

043 Hulpa

Teosehdotus on saanut inspiraation Saamen lipun sekä kansallispuvun helman eli hulpan muodosta ja väreistä. Ehdotuksessa viehättää raikkaus, värikyvyys ja muodon hulmuavuus. Tolpat tuovat mieleen metsäisen tilan tai rajan. Teoksen idea ja muotokieli henkivät tätä aikaa.

059 Arnikki ja kaltio

Veistos muodostaa holvimaisen tilan ja kohtaupaikan tullin edustalle. Se kuvaa lähdeettä, pohjoiselta nimeltään kaltiota sekä kasvien ja kaiken elollisen elämää tunturilapissa. Teos on kevyt, ilmava ja veden kaltaisesti kauniisti heijasteleva. Teoksen materiaali ja orgaaninen muoto keskustelevat kiinnostavasti Lapin maiseman kanssa.

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti, että

1. sijalle asetetaan ehdotus nro 016 **Ylösalasalasylös**, 7000 euroa
2. sijalle asetetaan ehdotus nro 043 **Hulpa**, 4000 euroa
3. sijalle asetetaan ehdotus nro 025 **Mallan kihlat – Mallá gihlit**, 3000 euroa

Palkintolautakunta jakoi tunnustuspalkintoja 2 kpl:

nro 028 **Yhteys**, 500 euroa

nro 059 **Arnikki ja kaltio**, 500 euroa.

Lisäksi palkintolautakunta jakoi kunniamaininnan seuraavalle ehdotukselle:

nro 003 **Taivaanrannan maalari**

Palkinnot ovat verovapaita.

7. Palkittujen ehdotusten toteuttaminen

Päätettiin, että lähdetään neuvottelemaan 1. palkintosijalle tulleen/tulleiden taiteilijoiden kanssa teoksen jatkokehittämisestä ja toteutuksesta.

8. Nimimerkkikuorien avaaminen

Avattiin palkintoja saaneiden ehdotusten nimimerkkikuoret ja todettiin:

1. sija nro 016 Ylösalasalasylös, taiteilijat: **Nestori Syrjälä ja Anssi Pulkkinen**
2. sija nro 043 Hulpa, taiteilijat: **Tuula Tiitinen ja Saara Repo; avustaja Janne Repo**
3. sija nro 025 Mallan kihlat – Mallá gihlit, taiteilija: **Markku Hirvelä**

Tunnustuspalkinnot:

nro 028 Yhteys, taiteilija: **Anssi Pulkkinen**

nro 059 Arnikki ja kaltio, taiteilija: **Kirsi Kaulanen**

Kunniamaininta:

nro 003 Taivaanrannan maalari, taiteilija: **Harri Ahonen**

9. Tulosten julkistaminen ja online-näyttelystä päättäminen

Kilpailun tulokset julkistetaan ke 5.6.2019 klo 12–13:30 Kilpisjärven tullitoimipaikassa, Käsivarrentie 14938, 99490 Kilpisjärvi. Palkitut ja kunniaininnon saaneet kilpailutyöt sekä arvostelupöytäkirja ovat katsottavissa ke 5.6.2019 – pe 13.12.2019 kilpailun internetsivulla www.valtiontaideteostoimikunta.fi/kilpisjarvi-taidekilpailu. Palkitsemattomien ehdotusten aineisto, pienoismalli mukaan lukien ja tekijätietoineen tuhotaan kuuden kuukauden päästä kilpailun ratkaisusta.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:30.

Vakuudeksi

Puheenjohtaja

Jari Auer

Sihteeri

Eija Aarnio

Riikka Latva-Somppi

Siukku Nurminen

Paavo Paunu

Tuomo Rainio

Nora Tapper

Henri Terho

Annu Vertanen